

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ PENTRU CICLUL INFERIOR AL LICEULUI

***INTERDEPENDENȚE FUNCȚIONALE
ÎN RELAȚIA OM – FORMĂ – AMBIENT***

CLASA A X-A

[CURRICULUM DIFERENȚIAT]

**Filiera vocațională, profil artistic
Specializările: Arte ambientale, Arhitectură, Design**

*Aprobat prin ordinul ministrului
nr. 5210 / 25.09.2006*

București, 2006

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

privind elaborarea programelor școlare pentru clasele a IX-a și a X-a

Programele școlare pentru clasele a IX-a și a X-a, documente reglatoare componente ale curriculumului național au fost elaborate în conformitate cu:

- asumarea de către România a *Planului detaliat de lucru asupra obiectivelor sistemelor educaționale și de formare profesională din Europa*, ratificat de Consiliul European de la Barcelona, în 2002, și a *Declarației miniștrilor europeni ai educației și formării profesionale și a Comisiei Europene cu privire la consolidarea cooperării europene în formarea profesională – „Declarația de la Copenhaga”*, convenită la Copenhaga în 2002;
- obiectivele actuale ale reformei învățământului din România vizând finalitățile, curriculumul și structura învățământului obligatoriu stabilite în conformitate cu prevederile Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 268/2003 pentru modificarea Legii învățământului nr. 84/1995;
- nevoia de adaptare a curriculumului național la schimbările din structura învățământului preuniversitar: apartenența claselor a IX-a și a X-a deopotrivă la învățământul obligatoriu și la cel liceal;
- valorificarea experienței pozitive privind proiectarea curriculumului pentru învățământul liceal pornind de la competențe ca achiziții finale al învățării, prin care se asigură accentuarea dimensiunii acționale în formarea elevilor;
- rolul și statutul disciplinelor școlare, stabilite în planurile cadru de învățământ aprobate prin ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 5723/ 23.12.2003.

Structurarea noilor planuri cadru de învățământ pentru clasele a IX-a și a X-a pe componentele **trunchi comun** și **curriculum diferențiat** determină organizarea, la nivelul programei școlare, a ofertei educaționale centrale în competențe și conținuturi ale învățării prezentate distinct, pentru fiecare dintre aceste componente.

În aceste condiții, noile programe școlare pentru clasele a IX-a – a X-a au următoarea structură:

- *Notă de fundamentare*, elaborată în scopul prezentării relației dintre programele școlare pentru clasele a IX-a și a X-a și documentele de politică educațională și curriculară pe care acestea se fundamentează;
- *Notă de prezentare*, în care se detaliază rolul disciplinei de învățământ și statutul specific al acesteia în cadrul curriculumului național, precum și contribuția disciplinei de învățământ la cele opt domenii de competențe cheie stabilite la nivel european;
- *Competențe generale*, cu un nivel accentuat de complexitate, definite pe o disciplină de învățământ sau, după caz, pe o categorie de discipline de învățământ, pentru a evidenția achizițiile finale de învățare ale elevilor la sfârșitul învățământului obligatoriu și/ sau pentru a orienta pregătirea de specialitate a acestora;
- *Valori și atitudini*, finalități de natură axiologică, urmărite prin studiul disciplinei, definite pentru învățământul liceal;
- *Competențe specifice – conținuturi*, nucleul funcțional al programei școlare, definit pentru fiecare an de studiu;
- *Sugestii metodologice*, elaborate pentru a orienta proiectarea demersului didactic adecvat competențelor, valorilor și atitudinilor prevăzute în programele școlare.

NOTĂ DE PREZENTARE

Disciplina *Interdependențe funcționale în relația om-formă-ambient* face parte din curriculum-ul diferențiat pentru învățământul liceal, filiera vocațională, profil artistic și se adresează elevilor de la specializările Arhitectură, Arte ambientale, Design – dispunând de un buget de timp de o oră pe săptămână.

Preocuparea omului pentru armonie și pentru confort a evidențiat în timp relații de interdependență între estetic și funcțional, determinând dezvoltarea conceptelor de mediu, ambient, habitat ș.a., concepte care se regăsesc astăzi în numeroase aspecte ale vieții cotidiene.

Acest curriculum oferă oportunități de dezvoltare a elevilor, pentru domenii hibride, artistic-decorative și științifice. Noțiunile specifice sprijină conștientizarea impactului pe termen lung al artelor ambientale asupra societății și asupra mediului. Această responsabilizare a elevului duce la necesitatea unei abordări curriculare sistematice și gradate, adecvate atât specificului dezvoltării elevilor, cât și complexității domeniului.

Complexitatea aspectelor vieții, a societății actuale, dar mai ales viitoare, evoluția rapidă a științelor, a tehnicii solicită depășirea unor nevoi specifice diferitelor domenii de activitate și vieții domestice, prin soluții care relaționează aspectele funcționale cu cele estetic-formale.

Conștientizarea relațiilor din domeniul formelor ambientale și funcționale ca domeniu disciplinar cu identitate proprie impune o abordare gradată, sistematică.

COMPETENȚE GENERALE

1. Utilizarea elementelor de limbaj plastic
2. Transpunerea elementelor din spațiul real, obiectiv, în spațiul plastic
3. Exprimarea plastică, utilizând materiale, instrumente și tehnici specifice

VALORI ȘI ATITUDINI

- ✓ Motivația pentru însușirea limbajului plastic și pentru inițierea în utilizarea metodelor de analiză formală și funcțională
- ✓ Manifestarea interesului pentru realizarea operelor de artă plastică, decorativă și ambientală
- ✓ Manifestarea inițiativei în aprecierea critică a operei de artă (compararea propriului punct de vedere cu părerile celorlalți)
- ✓ Disponibilitatea pentru perceperea universului real, obiectiv și pentru transpunerea acestuia în limbaj convențional
- ✓ Motivația pentru ocrotirea și punerea în valoare a patrimoniului artistic național și universal
- ✓ Disponibilitatea pentru cultivarea capacităților estetice ca fundament pentru participarea la viața culturală
- ✓ Manifestarea interesului pentru aprofundarea sistematică a diverselor forme de expresie ale artelor vizuale

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. Utilizarea unor elemente de limbaj plastic, pentru realizarea unor reprezentări vizuale

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Analizarea din punct de vedere morfologic a unor structuri geometrice	- Structuri plane și tridimensionale bazate pe poligoane și poliedre regulate
1.2. Selectarea unor forme geometrice, pe baza criteriilor derivate din aplicabilitatea acestora la structuri ambientale sau funcționale	- Modalități de structurare a planului și a spațiului
1.3. Decodarea unor algoritmi de organizare și de relaționare a unor forme geometrice cu elemente plane și tridimensionale	

2. Transpunerea elementelor din spațiul real, obiectiv, în spațiul plastic, în sistem convențional

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Investigarea unor structuri geometrice naturale, în vederea extragerii unor principii de organizare	- Structuri geometrice naturale a căror funcție determină forme structurate după principii ale geometriei
2.2. Elaborarea unor sinteze plastice plane și tridimensionale pe structuri geometrice sau algoritmi de organizare	- Relația funcție-formă. Factori determinați în conceperea formei funcționale

3. Exprimarea formelor, utilizând materiale, instrumente și reguli specifice reprezentărilor convenționale

Competențe specifice	Conținuturi
3.1. Proiectarea unor structuri plane și tridimensionale, pe baza principiilor ergonomice	- Elemente de ergonomie în abordarea formelor funcționale și a spațiilor ambientale
3.2. Utilizarea relațiilor geometrice, în elaborarea unor structuri plane și tridimensionale intenționate	- Structuri funcționale bazate pe aplicarea unor norme ergonomice
3.3. Selectarea instrumentelor și a tehnicilor adecvate	- Raporturi între materialele/tehnicele de reprezentare și expresia plastică a imaginii

CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

- Structuri plane și tridimensionale bazate pe poligoane și poliedre regulate
- Modalități de structurare a planului și a spațiului
- Structuri geometrice naturale a căror funcție determină forme structurate după principii ale geometriei
- Relația funcție-formă. Factori determinați în conceperea formei funcționale
- Structuri funcționale bazate pe aplicarea unor norme ergonomice
- Raporturi între materialele/tehnicele de reprezentare și expresia plastică a imaginii

SUGESTII METODOLOGICE

În parcurgerea conținuturilor specifice disciplinei *Interdependențe funcționale în relația om-formă-ambient* se va urmări îmbinarea exercițiului individual cu demonstrația practică și cu explicația. Toate demersurile metodologice vor fi dublate de conversația euristică, în scopul asigurării *feed-back*-ului, precum și cu exemplificări din materialul documentar. Se vor avea în vedere următoarele tipuri de activități:

- exerciții creative pe baza unor principii teoretice din matematică și din fizică;
- schițe și studii după structuri funcționale existente;
- analiza unor modele de structuri arhitecturale de interior și de exterior.